

Av länets förnämsta kultursocknar, Frösön, Rödön, Oviken, Ragunda och Hackås, har Hackås i hög grad sysselsatt forskare och publicister. Läget vid Storsjön, lättillgängligheten och jordens bördighet kom att bli av stor betydelse för kommunens utveckling redan i den tid, som nu försvunnit i sagans dunkel. Genom vissa stormanssläkter, av vilka släkten Skuncke var den förnämsta, blev kommunen under medeltiden något av ett politiskt centrum.

Hackås kyrka, Norrlands märkligaste, är riksbekant. Sakdunkskapen daterar dess äldsta del, nuvarande sakristian, till 1000-talet. Enligt traditionen är den uppförd på hednisk mark, på den hedniska tempelplatsen Hof, där den uppfördes av Olav den heliges dotterson, Jöran Karlsson Skunck, som av sin morbroder, konung Magnus den gode, hade sänts till Jämtland.

Hackås kyrka är den enda bevarade kyrkan i Norrland med halvrund korabsid. I denna finnas i ursprungligt skick väl bevarade målningar från 1200-talet, föreställande den heliga Margaretas martyrium. I övrigt har kyrkan en mängd utomordentligt vackra målningar från 1601. Öster om kyrkan går den gamla pilgrimsvägen, på vilken den heliga Birgitta färdades på sin pilgrimsfärd till Nidaros.

Näs är en gammal bygd. Redan namnet Vij omges av en doft av blod och offer. Märken efter offerplatser finner man där än i dag. Bjärme är ett annat område med många kulturminnen. En del av de undersökta gravplatserna där ha visat sig vara från vikingatiden. Hackås är för övrigt mycket rik på gravhögar. Stormansgården Kungsnäs är en annan minnesrik plats. För man tro legenden, så funno kung Magnus Eriksson och visans drottning Blanka av Namur vägen till Kungsnäs, när de med sina två barn vid påsk-

Detalj av de väl bevarade målningarna från 1200-talet i den märkliga halvrunda korabsiden i Hackås kyrka.

Skapelsen. Detalj av de många vackra 1600-talsmålningarna i Hackås kyrka